

Ярдымджы сёз чешитлери. Багълайыджылар

10 сыныф

Ярдымджы сёз чешитлери

Там маналы мустакъиль сёзлер арасындаки грамматик мунасебетлерни я да оларгъа кьошулгъан модалъ маналарны ифаделемек ичюн хызмет эткен ве айры алда бир де бир джумле азасы вазифесинде кельмеген сёзлерге **ярдымджы сёзлер дейлер:** багълайыджылар, мунасебетчилер, дереджеликлер.

Багълайыджылар

Джумле азаларына ве джумлелерни бир-бирине багъламакъ ичюн хызмет эткен ярдымджы сёзлер. Багълайыджылар грамматик мана ве джумледеки вазифесине коре эки чешитте олалар: **тизме багълайыджылар ве табили багълайыджылар.**

Багълайыджылар

Тизме багълайыджылар

Джумле сойдаш
азаларыны ве тизме
джумленинъ
къысымларыны
багълайлар:

1. Къошувджы
багълайыджылар (ве, эм,
эм де, де).
2. Къаршы
багълайыджылар (**амма,**
лякин, исе).
3. Айырыджы
багълайыджылар (**я ..., я**
...; я ..., я да ...; къа ..., къа

Табили багълайыджылар

Табили джумленинъ
къысымларыны
багълайлар:

1. Себеп багъл. (**чюнки**).
2. Нетидже багъл. (**онынъ**
ичюн).
3. Шарт багъл. (**эгер**).
4. Изалав багъл. (**ки**).

Мешгъулиет 232.

Берильген джумлелерден багъл.
кочюрип язынъыз ве талиль этинъиз.

1. Тизме я да табили багъл.
2. Къулланув джеэттен чешити.
3. Джумле азаларыны я да муреккеп
джумленинъ къысымларыны
багълагъаны.

Пекитюв

Мешгъ. 233, 234.

Эвге вазифе

Багълайыджыларны бильмек.

Мешгъ.235